

Na mocy art. 22 ustawy *Prawo o Stowarzyszeniach* możliwe jest zakładanie związków stowarzyszeń:

„**Art. 22.** 1. Stowarzyszenia w liczbie co najmniej trzech mogą założyć związek stowarzyszeń. Założycielami i członkami związku mogą być także inne osoby prawne, z tym że osoby prawne mające cele zarobkowe mogą być członkami wspierającymi.

2. Do związków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy.”

- taki związek zgodnie z treścią ust. 2 ma osobowość prawną i podlega rejestracji jak zwykle stowarzyszenie

Poniżej komentarz Pawła Sarneckiego do powyższego artykułu (stan na 2007 rok):

1. Nie jest więc dopuszczalne założenie swoistego "mieszanego związku stowarzyszeń", którego pełnoprawnymi członkami i założycielami mogłyby być zarówno osoby fizyczne, jak i inne stowarzyszenia. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z dnia 5 maja 1994 r., I ACr 280/94 (PS 1996, wkładka do nr 2, poz. 50): "Stowarzyszenie ubiegające się o rejestrację, którego członkami założycielami są zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, nie jest związkiem stowarzyszeń w rozumieniu art. 22 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 104 ze zm.)"

2. "Innymi osobami prawnymi", które wraz ze stowarzyszeniami mogłyby założyć związek stowarzyszeń, mogą być np. fundacje, związki zawodowe, związki wyznaniowe, jednostki samorządu gospodarczego lub zawodowego (ale nie terytorialnego, jako że możliwość taka nie jest przewidziana w poszczególnych ustawach samorządowych).

Natomiast spółdzielnie czy spółki prawa handlowego, jako osoby prawne o celach zarobkowych, mogłyby w takich związkach stowarzyszeń posiadać jedynie status "członków wspierających". Mogą jednak występować jako członkowie-założyciele.

3. Stowarzyszenia zwykłe, tak z uwagi na brak osobowości prawnej, jak i wyraźny zakaz z art. 42 ust. 1 pkt 2 pr. stow., nie mogą łączyć się w związki stowarzyszeń.

Jak założyć stowarzyszenie?

Prawo

Przepisy regulujące działanie stowarzyszeń zawarte są w *Konstytucji RP* (art. 12) oraz w ustawie z dnia 7kwietnia 1989r. *prawo o stowarzyszeniach*(Dz.U.2001.79.855 z późn. zm.)

Tworzenie Stowarzyszeń

1. Osoby w liczbie co najmniej piętnastu, pragnące założyć stowarzyszenie, uchwalają statut stowarzyszenia i wybierają komitet założycielski.

Statut stowarzyszenia określa w szczególności:

- 1) nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji,
- 2) teren działania i siedzibę stowarzyszenia,
- 3) cele i sposoby ich realizacji,
- 4) sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków,
- 5) władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje,
- 6) sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał,
- 7) sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich,
- 8) zasady dokonywania zmian statutu,
- 9) sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

2. Stowarzyszenie, które zamierza tworzyć terenowe jednostki organizacyjne, jest obowiązane określić w statucie strukturę organizacyjną i zasady tworzenia tych jednostek.

3. Osoba prawna może być jedynie wspierającym członkiem stowarzyszenia.

2. Komitet założycielski składa do sądu rejestrowego wnioski o rejestrację wraz ze statutem, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli, protokół z wyboru komitetu założycielskiego, a także informację o adresie tymczasowej siedziby stowarzyszenia.

3. Wniosek o zarejestrowanie stowarzyszenia sąd rejestrowy rozpoznaje niezwłocznie, a rozstrzygnięcie powinno nastąpić nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

4. Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o zarejestrowaniu stowarzyszenia po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.

5. Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.